

Hei!

Kiitos aloitteestasi, jossa esität, että Salon kaupunki ryhtyisi aktiivisesti edistämään perhe-elämän ja vanhemmuuden näkyvyyttä erityisesti niille aikuisille, jotka ovat joskus haaveilleet lapsesta, mutta ovat vielä epävarmoja perheen perustamisesta. Toivot, että näin onnistuttaisiin madaltamaan kynnystä ryhtyä vanhemmaksi.

Syyt maan lapsiluvun vähenemiseen ovat moninaiset. Väestöliiton vuoden 2023 Perhebarometrin 2023 mukaan lapsia ei enää hankita yhtä usein, koska kaikki aikuiset eivät halua lapsia eivätkä koe vanhemmuutta omakseen. Monille nykyinen elämäntyyli ja vapaus ovat tärkeitä, eikä lasta haluta niiden rajoittajaksi. Sopivan kumppanin puute on myös merkittävä syy lasten hankinnan lykkäämiseen tai siihen, ettei lapsia hankita lainkaan. Taloudellinen epävarmuus ja vaikeus yhdistää työ ja perhe rasittavat monia, erityisesti toisen lapsen kohdalla. Lisäksi ilmastonmuutos ja maailman epävakaus herättävät huolta, mikä vaikuttaa haluun perustaa perhe. Moniin näistä asioista on kaupungin toimin vaikea vaikuttaa.

Salon kaupunki on tehnyt viime vuosina aktiivista työtä ollakseen UNICEF:in määrittelemä lapsiystävällinen kunta. Kaupunki on toteuttanut UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -mallia vuodesta 2022 alkaen. Suomen UNICEF on myöntänyt Salon kaupungille ensimmäisen Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen 19.5.2025. Tunnustusta myöntäessään UNICEF totesi, että Salossa Lapsiystävällinen kunta -työtä on toteutettu sitoutuneesti koko kaupungin voimin ja että lapsenoikeustyöllä on saavutettu kaupungin toimintaan pysyviä muutoksia. Lisätietoa asiasta on saatavilla verkosta osoitteessa <https://www.lapsiystavallinenkunta.fi/>.

Salon kaupunki tekee aktiivisia toimia kaupungin asukasmäärän kasvattamiseksi ja toivoo, että lapsiperheet tai lasten saantia suunnittelevat perheet asettuisivat asumaan Saloon. Tämän edistämiseksi Salossa järjestetään vuonna 2028 asuntomessut ja yritysten kanssa tehdään aktiivista yhteistyötä, jotta Saloon saataisiin lisää työpaikkoja ja jotta kaupungin elinkeinorakenne olisi monipuolinen.

Taloudellisia kannustimia olisi mahdollista lisätä, sillä Salo ei esimerkiksi maksa synnytysrahaa tai kotihoidon kuntalisää eikä tarjoa maksutonta päivähoitoa. Toisaalta Salo järjestää lapsiperheille monia palveluja laajemmin kuin laki vaatii, esim. 1-2 -luokkalaisten maksuttoman koulukuljetuksen 3-5 kilometrin koulumatkoille.

Salon kaupunki järjestää lapsille ja perheille monenlaista toimintaa eri palveluissaan vahvasti laissa määriteltyjen varhaiskasvatus- ja opetuspalvelujen lisäksi. Avoimeen varhaiskasvatustoimintaan voivat osallistua lapsiperheet, jos lapsi ei ole vielä varhaiskasvatuksen piirissä. Kaupungin nuorisopalvelut järjestää ohjattua toimintaa nuorille ympäri kaupunkia, mutta kohtaamisaikatoimintaa nuorille aikuisille ei ole kaupungin puolesta nykyisellään tarjolla. Kaupungin kulttuuri- ja liikuntapalvelut sekä kansalaisopisto ja musiikkiopisto järjestävät monenlaista toimintaa lapsille ja perheille. Erilaisiin lapsiperheille suunnattuihin tapahtumiin, joita kaupunki järjestää joko itsenäisesti tai yhteistyössä esim. yhdistysten kanssa, ovat tervetulleita myös lapsettomat.

Salossa on runsaasti yhdistyksiä, jotka järjestävät toimintaa lapsille ja lapsiperheille. Lapsille on tarjolla monenlaista harrastustoimintaa ja perheille erilaista kohtaamisaikatoimintaa, kuten esim. MLL:n (Mannerheimin Lastensuojeluliitto) perhekahvilat, puistotoiminta ja verkossa tapahtuva vanhemmuutta tukeva toiminta.

Salo tarjoaa omistamiaan tiloja asukasryhmien, yhdistysten ja muiden toimijoiden käyttöön yhteisöllisyyttä edistävään toimintaan. Käytettävissä ovat esimerkiksi koulujen iltakäyttöön soveltuvat tilat, nuorisotilat sekä kirjastojen kokouskäyttöön sopivat tilat. Näissä voidaan järjestää mm. tapahtumia, kokoontumisia ja

harrastustoimintaa. Kaupunginvaltuuston päätöksen (17.10.2011 § 115) mukaisesti tila voidaan luovuttaa yhdistyksille maksutta vuorojakoperiaatteella silloin, kun toiminta tukee kaupungin strategisia tavoitteita ja toimintaa.

Kaupunki myöntää avustuksia sekä mahdollistaa osallistuvaa budjetointia. Osallistuva budjetointi on toimintatapa, jossa kaupunkilaiset ja paikalliset yhteisöt osallistuvat kaupungin varojen käytön suunnitteluun ja hyvinvointia edistävien hankkeiden toteuttamiseen. Nämä hankkeet voivat olla esim. nuorten kaupunkilaisten kohtaamisia edistäviä.

Joitakin saattaa mietityttää vanhemmuus siksi, että lapsiperhe-elämä on vierasta, jos sellaista ei ole koskaan päässyt seuraamaan. Sivulle <https://www.mll.fi/haluanko-vanhemmaksi/millaista-elama-lapsen-kanssa-on/> on koottu esimerkkejä lapsen kehitystä ja vanhemmuutta koskevista aiheista.

Varsinais-Suomen hyvinvointialue (Varha) hoitaa julkiset terveystalvelut perheellistymiseen liittyen. Lisätietoa neuvolapalveluista ja esim. perhevalmennuksesta on saatavilla: <https://www.varha.fi/fi/palvelut/lasten-nuorten-ja-perheiden-palvelut/neuvolapalvelut>. Varhalla ei tällä hetkellä ole palvelua, josta voisi varata ajan ennen raskautumista ja saada infoa vanhemmuudesta aloitteessa esitetyllä tavalla. Ehkäisy- ja perhesuunnitteluneuvolassa voi aiheesta keskustella ja ideaa voisi lähteä viemään eteenpäin yhteistyössä kaupungin, lastensuojelujärjestöjen ja Varhan kanssa.

Pohdimme jatkossa, olisiko esittämiäsi toiveita mahdollista huomioida nykyistä enemmän lisäämällä esim. tiedotusta tai yhteistyötä tässä vastauksessa mainituista aiheista.

Terveisin,

Hilpi Tanska, hyvinvointikoordinaattori

Terhi Sinnelä, yhteisökoordinaattori

Satu-Maarit Hilden, ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattori

Salon kaupunki